© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

Lichenes Zambesici

in Africae regione zambesica prope Boroma a cl. Menyharth lecti, in Herbario Universitatis vindobonensis servati, quos exponit

Dr. J. Müller.

(Vorgelegt in der Versammlung am 7. Juni 1893.)

Tribus **Collemeae.**

1. ***Leptogiopsis Brébissonii* (Montg.) Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 372; corticola, fertilis: Nr. 266, 267.

2. ***Collema furvum* Ach.,** Univ., p. 650; corticola: Nr. 250.

Tribus **Gloeolichenes.**

3. ***Pyrenopsis robustula* Müll.-Arg.** *Thallus nigro-fuscus, caespitoso-effusus, pro majore parte in pulvinulos 0·66—1 mm latos diffractus; pulvinuli superficie ramillis liberis teretibus obtusis obtuse echinulati; ramuli ca. 0·5 ad 0·7 mm longi et altiores, e trunculo 0·20—0·25 mm lato et obeso irregulariter in ramillos vulgo breves cylindrico-obovoideos vel solum papilliformes rotundato-obtusos olivaceo-fuscos abeuntes, partes interiores et inferiores caeterum pro parte majore cupreo-rubrae; hyphae parcae et tenues, irregulares; gonidia generis, thallum fere omnino constituentia; apothecia ignota.*

Est evidenter proxime affinis *Pyrenopsi australiensi* Müll.-Arg., a qua tamen bene recedit habitu robustiore, ramulis in pulvinulos confertis, multo robustioribus, superne haud subdichotomis et basi crassis.

Saxicola in monte Kanduliri: Nr. 1215, mixta cum juvenili *Endocarpisco.*

Tribus **Ramalineae.**

4. ***Ramalina complanata* Ach.,** Univ., p. 599; ramicola: Nr. 464.

Tribus **Parmelieae.**

5. ***Parmelia Hildenbrandtii* f. *nuda* Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 1637; corticola: Nr. 475, 464 et aliis intermixta.

f. *sorediosa* Müll.-Arg., L. B., Nr. 1637; ramulicola: Nr. 464.

© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

6. ***Parmelia praetervisa*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 191; corticola: Nr. 268, jun., ster.

7. ***Parmelia zambesica*** **Müll.-Arg.** *Thallus albido-glaucus, sat adpressus, subtus juxta marginem fuscum vel fusco-pallentem latissime glaber et nudus, caeterum breviter et parce vel gregatim nigro-rhizinosus, firmus; laciniae latiusculae, apice latius rotundato-lobatae, sub lente laevigatae, imo margine nudae, intus albidae; apothecia sessilia, 2—11 mm lata, diu incurvo-urceolaria, demum tamen explanata, nigricanti-fusca et nuda, margine integra, dorso e laevi demum scrobiculato-inaequalia; sporae 15—17 μ longae, 7—8·5 μ latae, ellipsoideae, leptodermeae.*

Similis *Parmeliae Zollingeri* Hepp, sed apothecia non mox deplanato-aperta et discus longe obscurior. A simillima *Parmelia mesotropa* Müll.-Arg. dein recedit sporis brevioribus, non pachydermeis. Insuper sat bene simulat formam minorem vulgaris *Parmeliae latissimae* Fée, sed thallus magis adpressus est et sporae dein omnino aliae sunt.

Corticola: Nr. 268, 269, 475.

8. ***Parmelia Zollingeri*** **Hepp** in Zoll., Syst. Verz., p. 6; corticola.

9. ***Parmelia tiliacea*** **var.** ***scortea*** **Nyl.,** Scand., p. 99; corticola: Nr. 474 (ster.).

var. ***rimulosa*** **Müll.-Arg.,** Diagn. L. Socotr., p. 3; corticola: Nr. 468.

10. ***Candelaria stellata*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 1154; corticola: Nr. 262, 264.

11. ***Physcia adglutinata*** **Nyl.,** Syn., p. 428; corticola.

var. ***pyrithrocardia*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 196; corticola: Nr. 264 pr. p.

12. ***Physcia stellaris*** **var.** ***acrita*** **Nyl.,** Scand., p. 111; corticola, variis aliis admixta, inter Nr. 252, 265, 270.

13. ***Physcia ochroleuca; Pyxine ochroleuca*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 320; corticola, frequens (antea l. c. specim. unico brasiliensi haud bono descripta, nunc evadit vera *Physciae* species, margo enim normaliter non nigrescit sed lecanorinus permanet): Nr. 256.

14. ***Physcia picta*** **Nyl.,** Syn., p. 430; corticola: Nr. 466, 468.

var. ***sorediata*** **Müll.-Arg.,** L. Afr. occid., Nr. 12; corticola: Nr. 265, 267.

15. ***Physcia aegialita*** **Nyl.,** Expos. Lich. Nov. Caled., p. 43; *Physcia confluens* Nyl., Syn., p. 430; corticola: Nr. 251, 252, 257.

Tribus **Peltigereae.**

16. ***Endocarpiscum Guepini*** **Nyl.** in Flora, 1864, p. 487; saxicola, in monte Kanduliri: Nr. 1214.

Tribus **Pyxineae.**

17. ***Pyxine Meissneri*** **Tuck.** **var.** ***endoleuca*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 118; corticola: Nr. 257, 265, 272, 471.

var. ***samlediosa*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 118; corticola: Nr. 265, 447.

© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

Tribus **Placodieae.**

18. ***Placodium* (s. *Acarospora*) *perexiguum* Müll.-Arg.** *Thallus cum apotheciis concoloribus fusco-niger, nitidulus, non nisi strigulis perexiguis oblongis commatiformibus discretis indicatus; apothecia orbicularia, 0·12 ad 0·20 mm lata, convexa, nano-hemisphaerica, centro umbilicato-depressa. Reliqua ignota sunt.*

Elegantula sed perexigua species, juxta *Placodium smaragdulum* (Wahlenbg.) locanda, a quo colore fere nigro et apotheciis minimis recedit. Similiter et nitore a paraguayensi *Placodio exiguo* Müll.-Arg. differt.

Ad saxa quartzosa prope Boroma.

Tribus **Lecanoreae.**

19. ***Lecanora subfusca* var. *allophana* Ach.,** Univ., p. 395; corticola: Nr. 270.

var. *glabrata* Ach., Univ., p. 393; corticola: Nr. 251, 254, 262, 264, 272.

var. *cinereo-carnea* Tuck. in C. Wright, Lich. Cub. exs., Nr. 118, c. syn.; corticola: Nr. 251, 265, 272, 474.

20. ***Lecanora hypocrocina* Nyl.** in Flora, 1876, p. 509; corticola: Nr. 469, 470.

21. ***Lecanora caesio-rubella* Ach.,** Univ., p. 366; corticola: Nr. 259.

22. ***Lecanora pallescens* Fr.,** Lich. Europ., p. 132; corticola: Nr. 259 pr. p.

23. ***Lecania* (s. *Haematomma*) *punicea* Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 130; corticola: Nr. 254, 255, 468.

24. ***Callopisma cinnabarinum* (Ach.) Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 333; saxicola: Nr. 1210.

β. ***opacum* Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 333; saxicola: Nr. 5, 1210.

25. ***Callopisma zambesicum* Müll.-Arg.** *Thallus ochraceus vel vitellino-ochraceus, demum expallens, tenuis, rimoso-areolatus, areolae ultimae subeffiguratae, latiusculae et adplanatae, nitidulae, reliquae caeterum opacae; apothecia 0·25—0·33 mm lata et minora, sessilia, concolora; margo integer, leviter obtuse prominulus; asci 8-spori; sporae ca. 10 μ longae, ellipsoideae.*

Extus *Callopisma cinnabarinum* var. *pallidius* Müll.-Arg. simulat, sed statim in eo recedit quod apothecia non immersa. Habitu caeterum optime cum capensi *Callopismate subunicolore*, sc. *Lecanora subunicolore* Nyl. ap. Cromb., Lich. Cap., p. 171 in Journ. of the Linn. Soc., Vol. 15 refert, sed apothecia sunt emerso-sessilia et totus thallus magis opacus et aliter coloratus.

Saxicola, variis locis lecta, hinc inde cum *Callopismate cinnabarino* crescens: Nr. 1210, 1213 et aliis admixta.

26. ***Callopisma flavum* Müll.-Arg.** *Thallus pallide vitellino-flavus, tenuissimus, areolatus, nitidulus, supra demum pulveraceo-solutus, areolae periphericae adglutinato-planae et tenuissimae, subeffiguratae; apothecia concolora, innato-sessilia, exigua, discus margine integro obscurior; sporae ignotae.*

© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

Habitu et forma partium *Callopisma subunicolor* simulans, sed thallus omnino aliter coloratus est et speciem delicatulam certe bonam refert.

Apothecia bene evoluta non lecta sunt.

Saxicola, in monte Nhasinde: Nr. 1209.

27. ***Rinodina conspersa*** **Müll.-Arg.,** Lich. Argent., Nr. 37; saxicola: Nr. 1214.

28. ***Pertusaria velata*** **Nyl.,** Scand., p. 179; corticola: Nr. 262.

29. ***Pertusaria xanthothelia*** **Müll.-Arg.,** Lich. Afr. trop., Nr. 62; corticola: Nr. 261, pro minima parte.

30. ***Pertusaria (§ Verrucosae) mamillana*** **Müll.-Arg.** *Thallus cinereus, tenuis, obsolete granoso-asperulus et demum rimulosus, caeterum superficie laevis et firmus; verrucae carpicae 1—1·25 mm latae, conico-hemisphaericae, basi abrupte in thallum abeuntes, nunc validius nunc magis obsolete gibboso-verrucosae, apice abrupte in mamillam emersam nano-hemisphaericam e pallidiore demum nonnihil fuscidulam 0·12—0·25 mm latam abeuntes et insuper hinc inde minutius ostioligerae, vulgo 3—5-carpicae; sporae in ascis 8nae, 1seriales, ca. 70 μ longae et 35 μ latae aut minores, intus laeves.*

Species juxta *Pertusariam Quassiae* Nyl. inserenda est et ab omnibus seriei *Verrucosarum* mamilla terminali magna insignita est.

Corticola: Nr. 474.

Tribus **Lecideeae.**

31. ***Lecidea*** **(s. *Biatora*)** ***russula*** **Ach.,** Univ., p. 197; corticola: Nr. 255.

32. ***Lecidea*** **(s. *Biatora*)** ***mutabilis*** **Fée,** Suppl., p. 105; corticola: Nr. 470.

33. ***Lecidea*** **(s. *Biatora*)** ***impressa*** **Krplh.,** Lich. Glaz. brasil., p. 47; saxicola: Nr. 1216.

34. ***Patellaria*** **(s. *Bombyliospora*)** ***leprolytra*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 512; corticola: Nr. 264 (ster.).

35. ***Blastenia ferruginea*** **Mass.,** Syn. Lich. Blast., p. 14; corticola: Nr. 255, 270, 272, 463.

36. ***Blastenia poliotera*** **Müll.-Arg.,** L. Afr. occ., Nr. 23; *Lecanora poliotera* Nyl., Lich. Kurz. Bengal. in Flora, 1869, p. 70; saxicola, in monte Kanduliri: Nr. 1213, 1214, 1216.

37. ***Buellia parasema*** **Körb. var. *disciformis*** **Th. M. Fries,** Scand., p. 590; corticola: Nr. 262.

var. *vulgata* **Th. M. Fries,** l. c.: Nr. 463, 466, 470.

38. ***Buellia africana*** **Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 123; saxicola: Nr. 6.

39. ***Buellia olivacea*** **Müll.-Arg.** *Thallus fusco-olivaceus, squamuloso-diffracto-areolatus, areolae ca. 0·33 mm latae, planae, obtuse angulosae, concolores; apothecia 0·40 mm lata, arcte sessilia, e plano et tenuiter marginato demum convexa et subimmarginata, nigra et nuda; epithecium nigro-fuscum; hypothecium late fusco-nigrum; sporae 8-nae, ca. 10 μ longae et 5—5·5 μ latae.*

© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

Est proxima austro-americanae *Buelliae fuscellae* Müll.-Arg., a qua differt praesertim apotheciis haud innato-adpressis, nec persistenter planis et dein thallo obscure olivaceo.

Saxicola, prope Boroma: Nr. 6.

40. ***Buellia* (s. *Karschia*) *inquilina* Tuck.,** Calif., p. 32; supra thallum *Lichenum crustaceorum:* Nr. 467.

Tribus **Graphideae.**

41. ***Opegrapha Menyharthii* Müll.-Arg.** *Thallus flavescenti-virens, maculari-tenuissimus, effusus; lirellae dense sparsae, sessiles, 0·20—0·80 mm longae et 0·15—0·17 mm latae, obeso-lineares, omnes simplices et rectae vel subrectae, nigrae et nudae; labia laxe conniventia; rima angusta; perithecium basi valide completum; sporae in ascis cuneato-obovoideis apice demum pachydermeis 8-nae, anguste cylindrico-obovoideae, utrinque late obtusae latoque halone cinctae, regulariter 4-loculares, absque halone 13—15 μ longae et 4—5 μ latae.*

Juxta *Opegrapham simpliciorem* Nyl. in Nova-Caledonia crescentem locanda est, ubi autem thallus albus. Habitu etiam ad *Opegrapham agelaeam* Fée accedit, sed thallus non alienus et lirellae non subgregatim approximatae.

Corticola: Nr. 467.

42. ***Arthonia dispersa* Nyl.,** Scand., p. 261; corticola: Nr. 491.

43. ***Mycoporum pycnocarpum* Nyl.** in Flora, 1858, p. 381, corticola: Nr. 468.

Tribus **Placothelieae.**

44. ***Placothelium staurothelioides* Müll.-Arg.** *Thallus nigro-fuscus, confertim disperso-squamulosus, squamulae radiantes, pro parte imbricatae, angulosae et oblongatae, periphericae hinc inde bifurcatae, laxe adnatae, ca. 0·16 mm tantum latae, leviter convexae et laeves; gonidia olivaceo-virentia, composita; apothecia hemisphaerica, thallina, apice poro perexiguo aperientia; paraphyses capillares et liberae; asci medio ventricosi, superne angustiores et valde pachydermei, apice rotundato-obtusi; sporae in ascis numerosissimae, ellipsoideae, 3—4 μ longae.*

Primo intuitu speciem *Staurothelii* simulat, sed thallus non continuus et sporae et gonidia differunt. Gonidia ut in *Heppia* et *Endocarpisco*, sed apothecia omnino angiocarpica, epithecium nullum, paraphyses et asci e basi adhaerentes omnino liberi et sub microscopio superne facile divergenter discreti. Asci ut in vulgari europaea *Arthopyrenia atomaria* Müll.-Arg. Gonidia hymenialia desunt.

Propter thallum squamuloso-placodialem et gonidia *Heppiae* tribum angiocarpicam distinctam *Placothelicarum* constituit.

Saxicola: Nr. 1216.

Tribus **Pyrenuleae.**

45. ***Trypethelium Eluteriae* Sprgl.,** Anleit., S. 351; corticola: Nr. 470.

© Zool.-Bot. Ges. Österreich, Austria; download unter www.biologiezentrum.at

Lichen incertae sedis.

46. ***Lepra citrina*** **Schaer.,** Spicil., p. 2; corticola: Nr. 264.

E Loanda ab eodem missa.

Roccella Montagnei **Bél.,** Voy. aux Indes Orient., p. 17, Pl. 13, Fig. 4; ramulicola: Nr. 227.

Ex insula St. Thome missae (omnes corticolae).

Physcia picta **var.** ***sorediata*** **Müll.-Arg.,** Lich. Afr. occid., Nr. 12.

Psoroma sphinctrinum **Nyl.,** L. Exot. Bourb., p. 256 (ster.).

Graphis **(s.** ***Eugraphis*****)** ***Lineola*** **Ach.,** Univ., p. 264 (excl. syn.).

Arthonia gregaria **var.** ***adspersa*** **(Montgn.) Müll.-Arg.,** L. B., Nr. 1492.

Arthonia Antillarum **Nyl.,** Syn. Lich. Nov. Caled., p. 61.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien. Frueher: Verh.des Zoologisch-Botanischen Vereins in Wien. seit 2014 "Acta ZooBot Austria"

Jahr/Year: 1893

Band/Volume: 43

Autor(en)/Author(s): Müller Josef (Giuseppe)

Artikel/Article: Lichenes Zambesici. 295-300